УДК: 61.378
Долотій М.М.[1], Коваль В.М.[2]
[1] студ. гр. УФКС- 214 НУ «Запорізька політехніка»
[2] старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ФІЛОСОФСЬКЕ ПІДҐРУНТТЯ МЕДИЧНОЇ ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ЕТИКИ

М.М. Долотій, В.М. Коваль

Філософія і медицина протягом багатьох століть свого розвитку взаємозбагачують одна одну; як самостійна галузь знання. Філософія медицини є особливо актуальною, аналізуючи і переробляючи кращі ідеї своїх «прабатьків» – великих філософів і медиків давнини.

Серед великої кількості чудових філософів і медиків XX століття, які прагнули об'єднати філософську та медичну проблематику з метою вирішити нагальні проблеми людства, можна назвати австрійського лікаря і філософа З. Фрейда, швейцарського психіатра і культуролога К. Г. Юнга, німецько-французького лікаря і філософа А. Швейцера, німецького філософа К. Ясперса, вчених Ф. Углова, М. Амосова, М. Норбекова, Г. Сельє та ін. Всі базові теорії сучасної медицини так чи інакше пов'язані з філософією

медицини, яка визначає фундаментальні постулати і позиції загальних теоретичних систем

Інтерес філософів до медицини зростає в зв'язку з виявленими труднощами теоретизації медицини і новими проблемами етичного характеру. На цьому етапі філософія виступає вже не як інстанція, яка наказує і забороняє (тобто в ролі інтелектуального поліцейського), вона прагне осмислити специфіку медицини як виду діяльності і системи знан ня за допомогою арсеналу напрацьованих засобів і шляхом порівняння медицини з іншими галузями діяльності і знань. Цим самим філософія спільно з медиками бере участь в становленні самосвідомості медицини.

Турбота про людське здоров'я – душевне й тілесне – завжди була в центрі уваги будь-якої впливової релігії. Релігія за своєю сутністю є вірою у надприродне і поклоніння йому. Це і обумовлює спробу сприйняття багатьох проблем, що пов`язані зі станом здоров'я людини.

Системний підхід, характерний в цілому для сучасної науки, особливо важливий в медицині, тому що вона працює з надзвичайно складною живою системою – людиною, сутність якої аж ніяк не зводиться до простої взаємодії органів людського тіла. По суті, «сама теорія лікування є специфічною теорією управління живою системою, оскільки лікування є системою заходів, спрямованих на психосоматичну оптимізацію стану людини»

На жаль, сучасний стан теоретичної медицини дозволяє констатувати той факт, що теоретична медицина на сьогодні не є ще комплексним знанням і поки ще представлена у вигляді окремих фрагментів, але не цілісної системи.

Без постійної опори на філософську доктрину – загальну методологію науки (дослідження з філософської антропології, свідомості, проблем пізнавальної діяльності тощо) практично неможливо з розрізнених фактів створити єдину теоретичну базу

Першим теоретичним фундаментом емпіричного медичного знання виступала філософія або, точніше, перед філософія. Звільнення науки від натурфілософії відбувається поступово і поетапно: спочатку отримує самостійність емпірична основа природничих наук, а теоретичні основи зберігають вплив натурфілософії. Цей етап отримав назву позитивістського: відбувається відокремлення медицини від філософії і спеціалізація медичної діяльності на лікуванні захворювань. Новий синтез філософії та медицини пов'язаний із теоретизацією медицини і виникненням цілого спектра біоетичних проблем. Даний етап передбачає багатогранний підхід із використанням всього різноманіття гуманітарного та природничо-наукового знання і викликає необхідність спеціального філософського аналізу філософії та медицини на основі їх співпраці і взаємозбагачення.

Однак підтримання фізичного здоров'я у відриві від здоров'я духовного не є безумовною цінністю. Так, у християнстві Ісус Христос, проповідуючи

словом і ділом, лікував людей, піклуючись не тільки про їхнє тіло, але й про душу, а зрештою –про цілісну особистість.

Але, для того, аби спробувати відповісти на ці питання та більш широко їх розкрити, треба визначитися з тим, а що є загальноприйнятою нормою моралі, на чому вона побудована? І спираючись на філософські вчення багатьох філософів, з різних сторіч, можна чітко побачити, що вони вірили в існування Бога, і бачили, що в світі є багато підтверджень факту того, що Він дійсно існує. А якщо ще глибше поринати у такий світогляд, то можна і побачити, і відчути, що Він ближчий, ніж ми, люди, можемо собі уявити.

В подальшому розкритті теми будемо проводити дослідження на на історичних прикладах.